

ZAKLINACZE OPowieŚCI - TEATR DŹWIĘKU Z BĘBNEM EUGENIUSZA

SCENARIUSZ ZABAWY

URZĄDZENIE

BĘBNY

● CEL ZABAWY

Rozwijanie wyobraźni słuchowej i kreatywności, doskonalenie umiejętności aktywnego słuchania, koordynacji ruchowej oraz rozumienia struktury opowiadania poprzez ilustrowanie tekstu dźwiękiem bębna

👤 GRUPA WIEKOWA

4-9 lat

● CZAS TRWANIA

45-60 min

📍 MIEJSCE

Sala przedszkolna/szkolna, biblioteka, domowa strefa relaksu (miejsce ciche, sprzyjające słuchaniu).

✦ WPROWADZENIE

▲ NARRACJA DLA DZIECI

„Ciii... posłuchajcie. Każda bajka, zanim zostanie zapisana w książce, żyje w powietrzu jako dźwięk. Tysiące lat temu ludzie nie mieli telewizorów, więc siadali wokół ogniska, a narrator opowiadał niesamowite historie. Ale nie robił tego sam! Pomagali mu bębniarze, którzy sprawiali, że słuchacze czuli kroki olbrzyma w żołądku i słyszeli deszcz na skórze. Dzisiaj to Wy zostaniecie Zaklinaczami Opowieści. Wasze Bębny Eugeniusza ożywią naszą bajkę. Sprawimy, że stanie się ona prawdziwą przygodą, którą poczujecie w sercach! Gotowi na wejście do świata dźwięków?”

▲ PRZYGOTOWANIE STANOWISKA

- ☐ **Bębny Eugeniusza** ustawione centralnie, dostępne dla dzieci.
- ☐ **Wygodne miejsca do siedzenia** dla dzieci (dywan, poduszki) w półkolu.
- ☐ **Wybrana krótka bajka lub opowiadanie bogate w elementy dźwiękowe** (np. o zwierzętach, podróży, zjawiskach przyrody).
- ☐ **Opcjonalnie:** mała latarka lub lampka do stworzenia klimatu (przeмиennie zapalana i gaszona).

AKTYWNOŚCI I EKSPERYMENTY

1

EKSPERYMENT ·

MUZYCZNE LABORATORIUM ODKRYWCÓW

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Bębny Eugeniusza.

INSTRUKCJA

1. Dzieci siadają wokół bębnow. Nauczyciel prosi, aby sprawdziły, ile różnych dźwięków potrafi wydać ten instrument.
2. Badamy: uderzenie całą dłonią (głośne, basowe), uderzenie palcami (ciche, wysokie), pocieranie membrany (szum), uderzanie w krawędź (stukanie).
3. Nauczyciel rzuca hasła: „Jak brzmi strach?”, „Jak brzmi radość?”, „Jak brzmi słońce?”. Dzieci improwizują odpowiedni dźwięk na bębnie.
4. Wybieramy 3 najciekawsze dźwięki odkryte przez grupę i wspólnie je powtarzamy.

CEL EDUKACYJNY

Empiryczne poznanie możliwości akustycznych instrumentu i łączenie emocji/pojęć abstrakcyjnych z konkretnym dźwiękiem.

2

EKSPERYMENT ·

BIBLIOTEKA DŹWIĘKOWYCH OBRAZKÓW

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Bębny Eugeniusza.
- ☐ Karta pomocnicza z piktogramami (np. mysz, olbzym, deszcz, koń) – opcjonalnie.

INSTRUKCJA

1. Nauczyciel wymienia konkretne elementy, które pojawią się w bajce: „idzie olbzym”, „pędzi koń”, „pada cichy deszczyk”, „skrada się myszka”.
2. Zadaniem dzieci jest wspólnie ustalić i przećwiczyć jeden konkretny sposób gry na bębnie dla każdego elementu (np. olbzym = mocne, wolne uderzenia w środek; deszcz = szybkie stukanie palcami).
3. Robimy „test pamięci”: nauczyciel mówi hasło (np. „koń!”), a dzieci muszą natychmiast zagrać ustalony rytm.
4. Ustalamy sygnał „CISZA” (np. podniesiona ręka nauczyciela), po którym natychmiast przerywamy grę.

CEL EDUKACYJNY

Rozwijanie pamięci skojarzeniowej, kodowanie informacji (symbol -> dźwięk) oraz nauka dyscypliny zespołowej.

3

EKSPERYMENT ·

WIELKIE SŁUCHOWISKO (GŁÓWNA OPowieść)

15 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Bębny Eugeniusza.
- ☐ Treść bajki.

INSTRUKCJA

1. Nauczyciel zaczyna czytać bajkę powoli i z wyraźną intonacją. Dzieci trzymają dłonie nad bębnami, w gotowości.
2. Gdy w tekście pojawia się umówione słowo-klucz (np. „...wtedy usłyszeli potężne KROKI...”), nauczyciel robi pauzę i patrzy na dzieci.
3. Dzieci ilustrują dany moment na bębnach wypracowanym wcześniej dźwiękiem (grzmot kroków), dopóki nauczyciel nie wznowi czytania lub nie da sygnału ciszy.
4. Jeśli w bajce dzieje się coś nieprzewidzianego (np. „...nagle wszystko ucichło...”), dzieci muszą zareagować ciszą, nawet jeśli nauczyciel nie dał sygnału ręką.

CEL EDUKACYJNY

Trening koncentracji i aktywnego słuchania (czekanie na sygnał), koordynacja słuchowo-ruchowa oraz fizyczne doświadczanie dynamiki opowieści.

AKTYWNOŚCI I EKSPERYMENTY

4

EKSPERYMENT

DYRYGENT BAJKOWEJ ORKIESTRY

10 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Bębny Eugeniusza.
- ☐ Książka z obrazkami (bez tekstu lub z zakrytym tekstem).

INSTRUKCJA

1. Jedno dziecko zostaje Dyrygentem-Narratorem. Dostaje książkę i przewraca kartki.
2. Jego zadaniem jest „opowiedzieć” historię tylko za pomocą pokazywania obrazków grupie bębiarzy.
3. Jeśli pokaże obrazek ze smokiem, orkiestra gra głośno i groźnie. Jeśli pokaże śpiącego kotka, grają cichutko i delikatnie.
4. Dyrygent używa też gestów rąk, aby pokazać, czy dźwięk ma być głośniejszy (ręce w górę) czy cichszy (ręce w dół).

CEL EDUKACYJNY

Rozwijanie umiejętności przywódczych i komunikacji niewerbalnej, a także nauka interpretacji wizualnych symboli na język dźwięku.

5

EKSPERYMENT

RYLOWANIE DŹWIĘKIEM (ZGADNIJ, CO ROBIĘ)

5 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Bębny Eugeniusza

INSTRUKCJA

1. Jedno dziecko (Odkrywca) staje tyłem do grupy lub zamyka oczy.
2. Inne dziecko (Dźwiękowy Malarz) podchodzi do bębna i próbuje za pomocą krótkiego rytmu „namalować” jakąś czynność (np. pociąg, skakanie, mycie zębów, spanie-chrapanie).
3. Odkrywca musi zgadnąć, jaką czynność usłyszał.
4. Jeśli zgadnie, następuje zmiana ról. Jeśli nie, Malarz próbuje „namalować” to inaczej.

CEL EDUKACYJNY

Rozwój abstrakcyjnego myślenia i umiejętności przekładania codziennych czynności na język rytmu i barwy dźwięku.

6

EKSPERYMENT

PLEMIENNE GAWĘDY (SZTAFETA OPowieści)

5 min

SKŁADNIKI / MATERIAŁY

- ☐ Bębny Eugeniusza

INSTRUKCJA

1. Siadamy w kręgu. Nauczyciel trzyma bęben i zaczyna opowieść jednym zdaniem: „Pewnego razu w starym lesie...” i uderza w bęben raz, tajemniczo.
2. Podaje bęben dziecku obok. Dziecko musi dodać jedno zdanie kontynuujące historię i dodać do niego jeden pasujący dźwięk na bębnie.
3. Bęben wędruje po kręgu. Każdy musi wysłuchać poprzedników i dołożyć swoją cegiełkę (zdanie + dźwięk).
4. Ostatnia osoba (lub nauczyciel) musi zakończyć historię i uderzyć w bęben na znak końca („i żyli długo i szczęśliwie... BUM!”).

CEL EDUKACYJNY

Kształtowanie umiejętności budowania spójnej narracji, praca nad pamięcią sekwencyjną oraz współpraca w grupie.

PODSUMOWANIE I REFLEKSJA

PYTANIA DLA DZIECI

- Który moment w naszej wspólnej bajce był najfajniejszy do zagrania na bębnie i dlaczego?
- Czy łatwiej było Wam zapamiętać, co zdarzyło się w bajce, kiedy sami robiliście do niej dźwięki?
- Jaki dźwięk na Bębnie Eugeniusza był najtrudniejszy do wymyślenia (np. jak brzmiał spokój nocy)?
- Dlaczego w dawnych czasach narratorzy potrzebowali bębiarzy? Co bęben robi z bajką?
- Jak myślicie, czy Bęben Eugeniusza może „mówić” bez używania słów?

PODKREŚLENIE WARTOŚCI

- ✦ **Multimodalne Uczenie się** – jednocześnie angażowanie słuchu (tekst), wzroku (obrazki/gesty), ruchu (gra na bębnie) i dotyku (wibracje membrany) drastycznie zwiększa zapamiętywanie i zrozumienie treści.
- ✦ **Rozwój Wyobraźni i Kreatywności** – dziecko musi "zobaczyć" uszyty tekst w głowie i samodzielnie przełożyć go na język akustyczny.
- ✦ **Aktywne Słuchanie i Koncentracja** – potrzeba czekania na konkretne słowo-klucz uczy dzieci skupienia na tekście, a nie tylko biernego odbioru.
- ✦ **Inteligencja Emocjonalna** – przyporządkowywanie dźwięków do nastrojów bajki (strach, radość, spokój) pomaga w identyfikowaniu i wyrażaniu emocji.
- ✦ **Komunikacja i Współpraca** – zabawy zespołowe (orkiestra, sztafeta) uczą szacunku do wkładu innych i dbania o wspólny efekt końcowy.

POTRZEBNE AKCESORIA I DODATKI

- **Urządzenie:** Bębny Eugeniusza.
- **Ciekawe opowiadanie lub bajka** (najlepiej taka, która ma jasną strukturę i wyraźne elementy dźwiękowe, np. „Trzy świnki”, „Czerwony Kapturek”, bajki o tematyce przyrodniczej).
- **Karty z piktogramami** (opcjonalnie, pomocne dla młodszych dzieci do zapamiętania kodów dźwiękowych).
- **Mała latarka** (do stworzenia nastroju przy czytaniu).

COŚ CIEKAWEGO Eksperyment „Śpiącego Bębna”

Zaproponuj dzieciom Eksperyment „Śpiącego Bębna”. Po zakończeniu bajki, gdy w sali jest cicho, poproś jedno dziecko, aby położyło ucho delikatnie na membranie Bębna Eugeniusza. Drugie dziecko niech uderzy cichutko, palcem w krawędź bębna po przeciwnej stronie. Dziecko słuchające poczuje nie tylko dźwięk, ale i delikatną wibrację przechodzącą przez naciąg. Opowiedz im, że bębny „pamiętają” historie, które na nich zagrano, i że ta wibracja to echo naszej bajki! To wspaniałe, sensoryczne domknięcie zajęć.